

## 17. Oct. 1845

### FACTS

Date:

17. Oct. 1845

Page number:

Dagbog F, side 114-121

### TRANSCRIPTION

Rom 17 Oct 45.

Her vil jeg notere de Billeder, der meest glædede mig. Galleri Charra<sup>1</sup>, hvor jeg var idag med Ussing<sup>2</sup>, Münster<sup>3</sup>, Schack<sup>4</sup> og Svenskeren mag: Josephson<sup>5</sup>: ●115●

Nu kommer tre Billeder, hvorom jeg intet vil sige men kun nævne dem, som de var mig kjære til, saa at det bedste kommer til sidst: ●121●

De vare under Glas, men stode godt ved Vinduer paa Staffelier.

Men bedre, end disse tørre Ord, der ikke kunde komme høiere, end til: fortræffeligt, overordentligt og guddommeligt – staae disse Ting i min Hukommelse, der kun heri skal have en lille Hjælp.

---

<sup>1</sup> Galleria Sciarra lå i Palazzo Sciarra på Corsoen indtil samlingen opløstes i 1880'erne og 90'erne. Kun få af den nævnte værker kan identificeres.

<sup>2</sup> Johan Louis Ussing (1820-1905), filolog og arkæolog.

<sup>3</sup> Christian Ludvig Mynster (1820-1883), forfatter og søn af Sjællands biskop J.P. Mynster.

<sup>4</sup> Maleren Sophus Schack (1811-1864).

<sup>5</sup> Den svenske komponist Jacob Axel Josephson (1818-1880).

<sup>6</sup> Valentin de Boulogne (ca. 1591-1632).

<sup>7</sup> Maleriet findes i det finske institut i Villa Lante, Rom.

<sup>8</sup> Francesco Raibolini, kaldet Francia (ca. 1447-1517).

<sup>9</sup> Claude Lorrain (ca. 1600-1682).

<sup>10</sup> Lundbye har sprunget siderne 116 og 117 over, som han først udfyldte en uge senere, se under 24. oktober 1845.

<sup>11</sup> Lucas Cranach den Ældre (1472-1553).

<sup>12</sup> David Teniers den Yngre (1610-1690).

<sup>13</sup> Garofalo (ca. 1481-1559).

<sup>14</sup> Bartolomeo Schedone (1578-1615). Den omtalte skitse tilhører Statens Museum for Kunst, KMSsp88, men er i midten af 1900-tallet blevet ruineret ved en vandskade.

<sup>15</sup> Giorgione (c. 1477/8-1510).

<sup>16</sup> Agnolo Bronzino (1503-1572).

<sup>17</sup> Michelangelo da Caravaggio (1573-1610). Maleriet tilhører nu Kimbell Art Museum in Fort Worth, Texas, inv.nr. 1987.06.

<sup>18</sup> Girolamo Siciolante da Sermoneta (1521-1580). Maleriet tilhører nu Galleria Nazionale d'Arte Antica i Palazzo Barberini, inv.nr. 1932.

<sup>19</sup> Tiziano Vecelli (ca. 1488/90-1576). Maleriet, som nu tilskrives Palma Vecchio (ca. 1479/80-1528) tilhører nu Museo Thyssen-Bornemisza, Madrid, inv.nr. 310.

<sup>20</sup> Leonardo da Vinci (1452-1519). Maleriet, som nu tilskrives Bernardino Luini (ca. 1480-1532), tilhører familien Rothschild på Château de Pregny.

<sup>21</sup> Rafael (1483-1520). Maleriet, som nu tilskrives Sebastiano del Piombo (ca. 1485-1547), tilhører ligeledes et medlem af familien Rothschild.

længe paa en Kløi med en yndig Udsigt med  
Albaner og Sabiner bjergene, der viste sig med  
en Skarphed og Finesse i den klare, oplysningsfulde  
Luft, som jeg endnu ikke har set saa seiligt.  
Derfra gik vi gennem en lille smuk Længde  
af immergrønne Ege ned til Ageria gratten,  
som ligesaa lidt tilfredsstillende mine Forvent-  
ninger som mange andre Ting, hvoraf der gaar  
stort Nij, forbi et lille Bacchus Tempel, kaldet  
"et latterligt"; der er meget kjønt med sin Marmor-  
stensmosaik og et Bælt, der løber rundt med  
en Alagrec imellem de flade Pilastre. Da  
vi atter vare indenfor Porten herseer vi to antike  
Grave, hvoraf især den sidste, mindre, var  
mijdeligt decoreret dels med Stuk, dels med  
Maleri. I den første, der var større og mere  
regelmæssig, saae vi i en Niche en dejlig  
lille Marmorkonste. — I en Vinkneipe,  
Sabineren kaldet, nød vi rodt Brød, Ost og Sala-  
me (Påse) med Vin til, og her drak Moring  
og jeg Linné. Saaledes endte en rar Dag i Rom.  
Rom 17 Oct 45.

Her vil jeg nævne de Billader, der meest glædede  
mig. Galleri Chacra, hvor vi var idag med  
Moring, Münster, Lebeck og Lunskenes magt Josephson.

Johannes den Dokers Klenodier af Valentino.  
Lys og Færv og kraftigt modelleret. Delig  
er den unge Salome tilhængt i det hvide  
Kleddene; og den ældre Jinde med Guld  
fædt under Armen. Dokers båndne  
blender sig fortræffeligt med de røde og mælt.  
Salomes Stilling med Klæddene i. Den er  
saa naturlig og saa rig og simpel, at den dækk  
haar, der glæde.

Det triumpherende Rom af samme Måstær  
saa ogsaa prægtigt malet; men Allegorier  
er i Kunstens altid lidt en gæde i mæd.  
I træer, haar af Caraccios Skole.

En Madonna med Barnet af Francesco Francia.  
Dette haar en meget Karakter og Ukyldighed  
i Klæddene, især glædede Klæddet paa den  
tilhængt i Billedet, har Madonna staaende  
Mand mig. Gammel Florentiner.

Landskab af Claude Lorrain med en Solnedgang.  
Og saa med denne Males gik det mig, som med  
Raphael; alle Beskrivelser har ikke kunnet  
skabe for hoi. Forventninger her mig. Den  
Glands i Solen, den Overgang og Fimbed i  
Færv, som kan haar, forekommer mig  
at indschalde noget af det samme klæmmende  
Gaasofulde, som den finder hos Raphael. Og det  
i Forbindelse med en næsten famlende Barn-

lighed. Men naar det rette Forhold mellem  
den glandsfulde, gule eller guldfarvede,  
nederste Deel af Luften og det Blaa for-  
over, der næsten har alle Kønstnere, og  
har set behandle lignende Anseer, bliver  
for let og gjennemgaaet imod det, der egent-  
lig tilkommer den største Grad af Lys og Lethed.  
Jeg har troet denne Mangel begunstet i:  
Farvernes Natur. Det Blaa, Ultramarin  
eller Cabalt er jo de letteste, meest ætheriske  
Farver, hvorimod Okkerne er mere tunge;  
og saaledes indføres den største Aftagelse  
med hos Maleren, for at det rette Forhold  
skal fremkomme. Men Glæde har næst  
det, saa hans Solskin kommer Lys ind i  
Sjælen, det var en lille Perle.

Landskab af Glæde igjen. Dette Billed havde  
ikke den Vinkning i Luften, og da jeg var det  
først, vilde det ikke rigtig smage mig; men  
med mere Betragtning, maatte jeg indrømme,  
at det var mere et Hele, end det førte. Altsaa  
mesterlig og Tænk i dette, og Figurerne i for-  
grunden i en vidunderlig helig Harmoni  
med det Hele.

Landskab af Glæde i hans "første Manner"  
truer jeg man har tvivlet paa, om det virkelig  
var hans; men ogsaa dette Billed, hvor

De kende, salvagtige Toner gjorde Piet næsten lige  
saa godt, som de varme gyldne gaade i de andre,  
gledede mig meget. Og saa her: en Figurerne  
mæsterligt anbragte, og saa aldeles fri: Toner,  
at det forbaundte mig. Enden fandtes et Billede  
med hans Navn, men hvor man sees her, saa  
smukke bliver man som isom maaskee, saa  
det gjorde han sig ikke tænke klart. —

En Madonna af Lucas Kranach. Mange Børn  
er en hende, og Billedet har en stærk og smuk  
Farve. Madonnas hoved med det smukke  
mødlige Haar havde et saa cøft rodnede Pæp,  
at jeg var ganske henrykt over sin gamle Tid  
shen. —

Hollandske Bønder af David Teniers, som for  
treffeligt kunde taale at sees med Lidens af Næle  
nære. Det var vel bevaret og havde en over  
ordentlig fin Farve.

Et stort Billede med mange smukke hoveder af  
Jerusalem, staaer dæmlede for mig.

Sataw saare end Løst, mens Arheiderne saue, af  
Leidone, den samme Kunstner hvis lille  
Skib i vest Galleri saa tit har gledet mig.  
Den seende Figur til høire er meget af det  
jeg af denne Dags delige indtryk mødte  
vilde glemme. Den er meget saa bred og glans  
fuld, at det er kosteligt at see, saameget mere  
for hvem, der vil male dagligdags Ting, og alt  
saa heri kan have et Mønster.

Salome og hendes Moder med Johannes's Blevet af  
Giorgione. Og denne Kunstner kjendte jeg, inden  
hans oet nogit af ham. Da jeg nemlig saa  
Billedet, fremstillet: Næstning tænkte jeg strax  
paa Giorgione, som jeg kien kjendte af Kobber-  
og Beskrivelser. Denne Figur behagde mig me-  
get, hvorimod de to Jænder mindre. Det hele  
var imine Tanker lidt henstillet inden egentlig  
Liv og Composition. Diderus Blevet var derhvi  
malt og maaskee det Bedst: Billedet.

Portrait af Borrighius. En støj, Denne, men hvis  
Dragt var saa derhvi coloreret, skjendte simpel-  
pøst med en kind krave.

Spillere af Michel Angelo Caravaggio, som jeg er  
en af de kjæreste for mig af Malerne, dog det  
er de jo alle. Dette Billed er fuldt af Liv.  
Den unge Figur i en strøket Dragt, der støtter  
sig paa venstre Haand og holder sig frem er  
mangeløst opfattet.

Et andet Portrait af en Mand i fuldt Klar-  
mørk Liv og her gjenne arbeidet med Jule-  
Løse, bragte mig ogsaa til at tænke paa  
Giorgione, hvem det dog ikke var. Malerens  
Navn har jeg glemt. Permonete

Nu kommer de Billeder, hvorom jeg intet  
vil sige men kun nævne dem, som de var  
mig kjære til, saa at det bedst kommer til  
sigt.

Titians Elshede, malet af ham selv.  
Bashedashed og Forfølgelighed af Leonardo,  
Vialinuspilleren af Raphael.

Det var under  
glas, men det  
gik som vindue  
fra Hoffet.

Men her, end disse tre Ode, der: who kunde  
komme hider, end til: fortæffeligt, overordent  
ligt og yndt som muligt — store disse Ting i min  
Blukommelse, der kun heri skal have en lille  
hjælp.

Nom 24 Oct, Prædicator Joachims Fødselsdag.

Jeg var i denne Tid som Megt, at det næsten i disse min  
lejt for mig blev at næste det aller vigtigste:

Ligtienske Capel i Sædelighed:

Michel Angelas: Adams Skabelse

— 2<sup>o</sup> — Evas Skabelse.

— 2<sup>o</sup> — Syndsfaldet og Udviselsen af Paradis.

— 2<sup>o</sup> — Daniel, samt flere S. bytler.

Petro Peruginos Christi Dødt

— 2<sup>o</sup> — Peter mistages Nøjden af Kristus.

Domenico Ghislandajo:

Lucre Sigmonella: Om skjæbne, yndigt malet fremstillet.

Villa Albani, hvor i rare i jaar.

En yndig Venus, hvor især Drapper: et sleg mig i heri grad.

En fremad skridende Diana, strengt til sig selv.

Et Portrait af den frøkledte Asop

En overordent. Figur, der tilbringer sig at løse sig ganske  
fra sin Stille.